

Et fortidsminde kommer frem i lyset

Egnshistorisk Nyt nr. 3 – 1989 – udgivet af Egnshistorisk Forening i Gundsø

Et fortidsminde kommer frem i lyset

I Årsskriftet 1987 er omtalt en sjælden og tung antikvitæt, som befinder sig i en have i Jyllinge Nordmark. Den har ikke været offentligt tilgængelig, men den er nu i foråret 1989 "kommet frem i lyset". Den er blevet anbragt i den pågældende haves gærde, og den kan nu ses og beundres af alle på Åvej 2.

Det kan være på sin plads kort at ridse dens historie op:

I 1682 besluttede Christian d. 5. at rigets vigtigste landeveje skulle måles op og afmærkes. Opgaven blev overladt til Ole Rømer. Han fastsatte hvilken mil, der skulle anvendes, og udarbejdede hovedlinjerne for arbejdet. I løbet af 1690'erne blev opmålingerne foretaget, og milestenene rejst. De blev udhugget af norsk granit. Hel-milestenene oplyste hvor mange mil der var fra udgangspunktet, men desuden rejstes der sten ved 1/4, 1/2 og 3/4 mil. Disse var kun forsynet med henholdsvis 1, 2 og 3 runde fordybninger. Det er en halvmilesten, der står ved Åvej 2.

Hvor den oprindeligt har stået, er uvist. Langt de fleste er forsvundet, måske hugget til skærver. På Sjælland

Fig. 1. Halvmilestenen er af granit, cirka 70 cm høj. Forneden cirka 25x25 cm, foroven lidt smallere. Den er solidt forankret, idet den er hugget ud i eet med fundamentet.

Foto: Erik Hejlsø.

findes kun en 5-6 stykker, og kun et par på deres oprindelige plads. I Jylland er der flere.

Helge Bjørn